

T.a.v.: 5.1.2e , wethouder

Van: 5.1.2e 5.1.2e adjunct locatiemanager Gorinchem

Datum: 28 Januari 2025

Betreft: Voortgang afspraken COA en gemeente Gorinchem

Periode: September - December 2024

Noodopvang: Vroedschapstraat 15, 4204 AJ Gorinchem

AZC: Buys Ballotstraat 9, 4207 HT Gorinchem

Locatiemanager: 5.1.2e 5.1.2e

Adjunct locatiemanager: 5.1.2e 5.1.2e

Contact informatie: Email: 5.1.2e tel: 5.1.2e

Algemeen

Sinds 28 december 2021 fungeerde het voormalige belastingkantoor als noodopvang voor asielzoekers. Door een groeiende vraag naar opvangplekken en een gebrek aan passende huisvesting, is er een tekort ontstaan en zijn er problemen met de door- en uitstroom. De gemeente Gorinchem erkent de landelijke problematiek en heeft besloten haar rol hierin te vervullen door middel van een bestuursovereenkomst voor de noodopvang die in januari 2023 van kracht is geworden. Deze overeenkomst liep af eind 2024, waarna de opvanglocatie aan de Vroedschapsstraat haar deuren heeft gesloten. De locatie aan de Vroedschapstraat bood ruimte aan 300 bewoners. De locatie aan de Vroedschapstraat is eigendom van COA en zal worden verkocht.

Begin december 2024 was het nieuwe AZC af op de Buys Ballotstraat in Gorinchem. Deze locatie biedt ruimte voor 150 asielzoekers en de bestuursovereenkomst is aangegaan voor 10 jaar vanaf het moment dat de eerste asielzoekers gebruik maken van de nieuwe locatie.

Buiten de locatie aan de Vroedschapstraat, had het COA in Gorinchem in 2024 ook twee Tijdelijk Gemeentelijke Opvang (TGO) locaties onder zich, een in Bleskensgraaf en een

in Sliedrecht. Beide locaties werden ondersteund door medewerkers van COA Gorinchem. Per 1 januari 2025 is de locatie in Sliedrecht een COA locatie, en wordt de locatie in Bleskensgraaf door het Rode Kruis gemanaged.

Aantal bewoners

In de week van 16 December 2024 zijn 147 bewoners mee naar de Buys Ballotstraat verhuisd. Deze bewoners komen uit 19 verschillende landen, waarvan de grootste groep uit Syrië (70 bewoners). De

grootste overige groepen zijn afkomstig uit Somalië (12 bewoners), Turkije (9 bewoners) en Eritrea (9 bewoners). Van deze bewoners waren er 46 kinderen:

- 9 kinderen in de leeftijd van 0-3 jaar
- 20 kinderen tussen de 4 en 12 jaar, die naar het primair onderwijs van De Toekomst gaan
- 17 kinderen tussen de 12 en 18 jaar die de Internationale Schakelklas volgen

Samenwerking met gemeente en ketenpartners

Op de locatie aan de Vroedschapstraat hield Vluchtelingenwerk tweemaal per week spreekuur en waren soms vaker aanwezig voor afspraken. Gezondheidszorg Asielzoekers (GZA) was er driemaal per week. De samenwerking met beide organisaties verloopt goed en de bewoners wisten over het algemeen goed de weg naar hen te vinden. Daarnaast bezocht de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) om de week de locatie en kwamen af en toe langs voor het Multidisciplinair Overleg (MDO). Op verzoek verzorgde de GGD-voorlichtingsbijeenkomsten. Eens per twee weken was er een kort overleg over de actualiteit tussen de wijkagent, de gemeenteambtenaar Openbare Orde en Veiligheid, en de adjunct locatiemanager. Alle ketenpartners gaan door op de nieuwe locatie, en het veiligheidsoverleg gaat op de nieuwe locatie door met de nieuwe wijkagent.

COA Gorinchem team

Het COA Gorinchem team bestaat uit 26 enthousiaste medewerkers: casemanagers, programmabegeleiders, woonbegeleiders, NT2 docenten, stagiaires, een huismeester, een managementassistent, een adjunct locatiemanager en een locatiemanager. Het hele team is meegegaan naar de nieuwe locatie.

Activiteiten voor bewoners

Op de locatie aan de Vroedschapstraat konden bewoners meedoen met activiteiten die het COA met samenwerkingspartners en bewoners organiseert. Als mensen actief zijn, voelen zij zich beter en het is goed voor het psychosociale welzijn. Bovendien kunnen zij sociale contacten opdoen en vaardigheden ontwikkelen, zoals Nederlands spreken.

Hieronder een overzicht van activiteiten die in het laatste kwartaal van 2024 zijn georganiseerd.

Voetbaltoernooi Gilze

Op 5 oktober was er een voetbaltoernooi georganiseerd voor kinderen tussen 7 en 12 van

verschillende opvanglocaties georganiseerd door onze voetbalcoach 5.1.2e van Share & Shine. Bij het toernooi deden gemixte teams mee uit 's Gravendeel, Zwijndrecht, Gilze en Gorinchem. Ondanks dat Team Gorinchem niet gewonnen heeft, hebben de kinderen ontzettend veel plezier gehad. De kinderen genoten zichtbaar van elke minuut op het veld, en ze waren heel blij met hun eigen Gorinchem t-shirts.

Toneelvoorstelling Het Nest

Op 28 november 2025 hebben 5.1.2e en 5.1.2e een indrukwekkende toneelvoorstelling gegeven op de Vroedschapstraat. De voorstelling, getiteld "Het Nest", behandelde thema's als interculturele communicatie en het verlaten van je vertrouwde omgeving. Hoewel ze deze voorstelling normaal gesproken voor internationale schakelklassen verzorgen, hebben ze het programma aangepast zodat het ook geschikt was voor opvanglocaties, inclusief een bijbehorende workshop. De bewoners reageerden positief op de voorstelling, die hen zowel indrukwekkende als humorvolle momenten bood. De workshop die volgde was vooral voor de kinderen een groot succes; zij leerden korte scènes uit het toneelstuk zelf te spelen. Ook enkele volwassenen namen met veel plezier deel aan de workshop.

Wekelijkse Activiteiten:

Deze activiteiten en meer zullen worden voortgezet op de nieuwe locatie. Mogelijk worden ze hier en daar aangepast:

1. Voetballen met Share& Shine

Vrijwilligers van Share & Shine kwamen iedere maandag voetballen met jongeren in de leeftijdscategorie van 8 t/m 14 jaar. Zij leren tieners met elkaar voetballen met een visie. Dat we elkaar nodig hebben in deze wereld, zien ze al tijdens een potje voetballen. Vandaar dat tijdens het voetballen de spelers worden gestimuleerd om elkaar in teamverband te helpen en waar mogelijk aan te vullen. Ze leren elkaar te coachen en om te gaan met winst en verlies. Ook leren ze de jongeren om te gaan met een stuk discipline. Deze activiteit blijft doorgaan op de nieuwe locatie.

2. Klik

De vrijwilligersorganisatie Klik verzorgde driemaal per week een speeltuur in de kinderspeelkamer op de Vroedschapstraat. Kinderen van 4 tot en met 12 jaar nemen hier enthousiast aan deel wanneer zij terug zijn van school. Daarnaast is er nog een (leren) speel- en ontmoetingsmoment voor kinderen van 0 tot 4 jaar samen met de ouders. Deze activiteiten blijft doorgaan op de nieuwe locatie.

3. Quiz

Iedere maandagavond organiseerden de vrijwilligers 5.1.2e en 5.1.2e een Quiz voor volwassenen op het AZC, hier wordt op een leuke manier Nederlands geoefend en algemene kennis gedeeld.

4. Handwerken

Sinds november 2023 is een handwerkklas gestart door twee enthousiaste vrijwilligers, 5.1.2e en 5.1.2e. Iedere donderdagochtend kwamen bewoners samen om te hun creativiteit te uiten. Met naaien, breien en borduren ontstaan mooie eindresultaten. Te midden van deze activiteiten leerden de bewoners elkaar beter kennen, genietend van een kop koffie met iets lekkers. Het vormt niet alleen een creatieve uitlaatklep, maar versterkt ook de onderlinge band en creëert een warme gemeenschappelijke sfeer. Ook op de nieuwe locatie gaan we door met deze activiteit.

5. Koffie met COA

Sinds september zijn wij begonnen met 'Koffie met COA', eens in de week komen bewoners voor een gemoedelijk kopje koffie en een praatje langs om met elkaar of een COA medewerker te praten. Hoe dit er op de nieuwe locatie uit gaat zien, moet nog worden bepaald.

Participatie en integratie

De kinderen in de opvang gingen naar school, en er waren volwassenen met betaald en vrijwilligerswerk. Daarnaast boden we het Programma Vroege Integratie en participatie (VRiP) aan. Een onderdeel hiervan is het programma Voorbereiding op de Inburgering voor Statushouders. Dit programma bestaat uit Nederlands als tweede taal (Nt2) les, training 'Kennismaking Nederlandse Maatschappij' (KNM)/IntroMAP, en de introductiemodule 'Arbeidsmarkt en Participatie'. Hierbij werden zij begeleid door de programmabegeleiders en casemanagers. Waar mogelijk werden bewoners ingezet voor de 'zelfwerkzaamheid' (ZWH) activiteiten, waarbij lichte schoonmaaktaken en bijvoorbeeld tolkendiensten worden gedaan tegen een kleine betaling.

Maandelijks was er intern overleg met het team hoe we vroege participatie en integratie meer kunnen aanmoedigen. Ook werken wij samen met externen, waaronder Avres in het kader van toegang tot de arbeidsmarkt en inburgering. Maandelijks waren er ook bewonersbijeenkomsten. Dit is de plek waar we informatie delen met bewoners en we vragen kunnen beantwoorden van bewoners. Dit is ook een manier om bewoners zoveel mogelijk actief te betrekken bij de opvang en begeleiding op locatie.

Nederlandse lessen (Nt2)

Van maandag tot en met donderdag werden er taallessen op verschillende niveaus gegeven op de Vroedschapstraat. Er waren lessen voor mensen die niet kunnen lezen en schrijven in het Latijnse schrift (analfabeten) en lessen voor mensen die al wel kunnen lezen en schrijven in het Latijnse schrift. Verder wordt er onderscheidt gemaakt tussen mensen die langzaam leren en mensen die snel leren. Zo was er voor elke bewoner een groep op niveau. Sinds september ontvingen wij ook statushouders van de tijdelijke gemeentelijke opvangen in Sliedrecht en Bleskensgraaf in de les. Deze statushouders hadden op hun locaties geen toegang tot Nederlandse lessen, maar hadden hier wel veel behoefte aan. Op de nieuwe locatie gaan we door met taallessen.

Meedoenbalie

Sinds mei vorig jaar zijn we bezig met de Meedoenbalie. Deze vond op de Vroedschapstraat elke dinsdag plaats tussen 10:00 en 11:00 uur tijdens de meldplicht omdat dan de meeste mensen op locatie komen. Ook op de nieuwe locatie houden we deze tijd aan. De Meedoenbalie is een verzamelpunt waar COA activiteiten, vrijwilligerswerk en betaald werk aanbiedt aan bewoners. Het doel is dat bewoners zoveel mogelijk en naar hun eigen kunnen #Meedoen in de maatschappij. Of dat nu is om te helpen de opvang schoon te maken en houden (via zelfwerkzaamheid), af en toe naar een activiteit in de stad te gaan of betaald werk doen.

We hebben inmiddels mensen die betaald werk hebben bij verschillende bedrijven. Daarnaast doen een aantal bewoners op verschillende plekken vrijwilligerswerk waaronder bij Rivas Zorggroep en het Natuurcentrum in Gorinchem. Naast betaald werk en vrijwilligerswerk zetten we in op activiteiten op het asielzoekerscentrum. Dit omdat voor sommige mensen betaald werk nog wat te hoog gegrepen is. Bij activiteiten kunnen mensen laagdrempeliger instappen en oefenen met de Nederlandse taal.

Bij de Meedoenbalie zijn verschillende kerens werkgevers aangesloten. Dit verlaagd de drempel voor bewoners om te reageren op vacatures en aan de slag te gaan. We zien dat bewoners erg gemotiveerd zijn om te werken, ze willen graag een steentje bijdragen aan de maatschappij en hun eigen geld verdienen. We merken ook dat het voor werkgevers een drempel is om een tewerkstellingsvergunning (TWV) aan te vragen bij het UWV en dat ze huiverig zijn voor het aannemen van mensen die nog geen BSN-nummer hebben. Ook met een spoedafpraak kan het enkele weken duren voordat iemand haar/zijn BSN-nummer in bezit heeft. Voor bewoners is dit proces ingewikkeld en soms ook demotiverend.

Voorwaarden en leefbaarheid

Nadat de gemeente positief had besloten om de bestuursovereenkomst voor de Vroedschapstraat met twee jaar te verlengen, zijn er maatregelen genomen om verbeteringen door te voeren, met name op het gebied van verlichting, geluid en afval. De geplaatste wanden en deuren om geluidsoverdracht richting de Frisoflat te verminderen bleken een blijvend positief effect te hebben, en er waren het laatste kwartaal in 2024 nauwelijks nog klachten. Er werd ook veel belang gehecht aan het uiterlijk van de locatie, waarbij de bewoners (via de zelfwerkzaamheid) een rol speelden in het schoonhouden van zowel de voor- als achterzijde van de locatie. Daarbij zorgde de hovenier op regelmatige basis voor het onderhoud van de groenvoorzieningen.

Verhuizing

In de maanden november en december 2024 is COA druk bezig geweest met de uithuizing van 150 bewoners naar andere locaties, en vanaf half december met de verhuizing van 150 bewoners van de Vroedschapstraat naar de Buys Ballotstraat. De bewoners die mee verhuisd zijn naar de nieuwe locatie, zijn grotendeels bewoners die een band met Gorinchem en omgeving hebben, omdat ze gekoppeld zijn aan Gorinchem of omgeving, er werken en/of er naar school gaan. De overige 150 bewoners zijn naar verschillende locaties in het land verhuisd.

Op 16 december 2024 zijn we officieel als team naar de nieuwe locatie verhuisd, en op 18, 19 en 20 december zijn de bewoners verhuisd (eerst mannen, toen vrouwen en als laatste de gezinnen). Op 20 december was daarmee de locatie op de Vroedschapstraat leeg.

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 2, 3